

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1

Participation Of Teachers In The Administration Basic Education Institutions Tha Mai District under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1

สุรเดช สมเรือน

Suradech Somruean

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthongburi University

e-mail: 6733100191@bkkthong.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูในอำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำนวน 268 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน แล้วนำมาแบ่งแบบชั้นภูมิ จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภотаใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study administrators' academic affairs administration in Sahawittayaketbanthoonsingh Group under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office; and 2) to compare administrators' academic affairs administration as perceived by teachers in Sahawittayaketbanthoonsingh Group under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office classified by work experience and education level. Research methodology was descriptive research. The population included 134 teachers. Sample included 97 teachers which was randomized by simple random sampling technique. The instrument used for data collection was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings: 1) the administrators' academic affairs administration in Sahawittayaketbunthoonsingh Group under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office, in the overall and all aspects, were at the highest level; and 2) the comparison of administrators' academic affairs administration as perceived by teachers in Sahawittayaketbunthoonsingh Group under the Samutsakhon Primary Educational Service Area Office, classified by work experience the overall and in all aspects were different with statistical significance at 0.05 level.

Keywords: Administrators, Academic Affairs Administration

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาคุณภาพของประชากรให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ประเทศชาติต้องการ โดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มีการพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ วางรากฐานการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพจึงเป็นกลไกหลักในการสร้างประชากรที่มีลักษณะพึงประสงค์ ซึ่งความสำเร็จของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จะบรรลุผลประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับบุคลากรสำคัญ คือ ผู้บริหารและครู หากบุคลากรเหล่านี้มีขวัญ กำลังใจและความพึงพอใจในการทำงานดี ก็จะทำให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน มีความเต็มใจ อุทิศตน เสียสละ ย่อมส่งเสริมเกิดความร่วมมือ และมีความคิดริเริ่มพัฒนาการจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาตามหลักวิชาการที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ในทุกด้านก่อให้เกิดพลังงานในทางบวกในการทำงาน สร้างคนในองค์กรที่มีความรู้ความสามารถร่วมทีมในการทำงาน ร่วมแก้ปัญหาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา (นุรโสภา หลังปูเต๊ะ, 2565)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารที่นำผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร ทั้งในส่วนของกระบวนการวางแผน กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินงานและการประเมินผล โดยมีการจัดวิธีการทำงานหรือระบบงาน มีการจัดระบบโครงสร้าง และมีการสร้างวัฒนธรรมการทำงานของบุคคลในองค์กร ที่เอื้อต่อการเปิดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนในการบริหาร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560)

ผู้บริหารโรงเรียนควรจะให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานโดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิด คือ การที่องค์กรต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ให้ผู้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีการการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความยึดมั่นผูกพัน มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและมีการไว้วางใจกัน โดยทุกฝ่ายมีความสมัครใจ ผสมผสานเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน จนงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (ไชยา หานภาพ, 2564)

จากความเป็นมา ความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ซึ่งผลการศึกษาอาจนำมาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนากระบวนการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพื่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามนโยบาย และเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 22 โรงเรียน รวมจำนวนครู 268 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในอำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำนวน 22 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 159 คน จากนั้นนำมาแบ่งการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 แตกต่างกันไปประกอบด้วย 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542) ว่าด้วยการบริหาร และการจัดการ การศึกษา ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้าน การบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ประกอบด้วย ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้านตามการประเมินของครูผู้สอน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการ บริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

4. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

4.1 *ลักษณะเครื่องมือ* เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจ รายการ (Check-List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้านตามการประเมินของครูผู้สอน

ดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ตามข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ครูมีส่วนร่วมการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ครูมีส่วนร่วมการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ครูมีส่วนร่วมการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ครูมีส่วนร่วมการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ครูมีส่วนร่วมการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ ศึกษาค้นคว้าตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม ซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยเพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1

2) ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถาม

3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกรอบแนวคิดของการวิจัย

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของงานวิจัยโดยการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความสอดคล้องของข้อคำถาม ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลอง (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูของสถานศึกษาในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.975

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

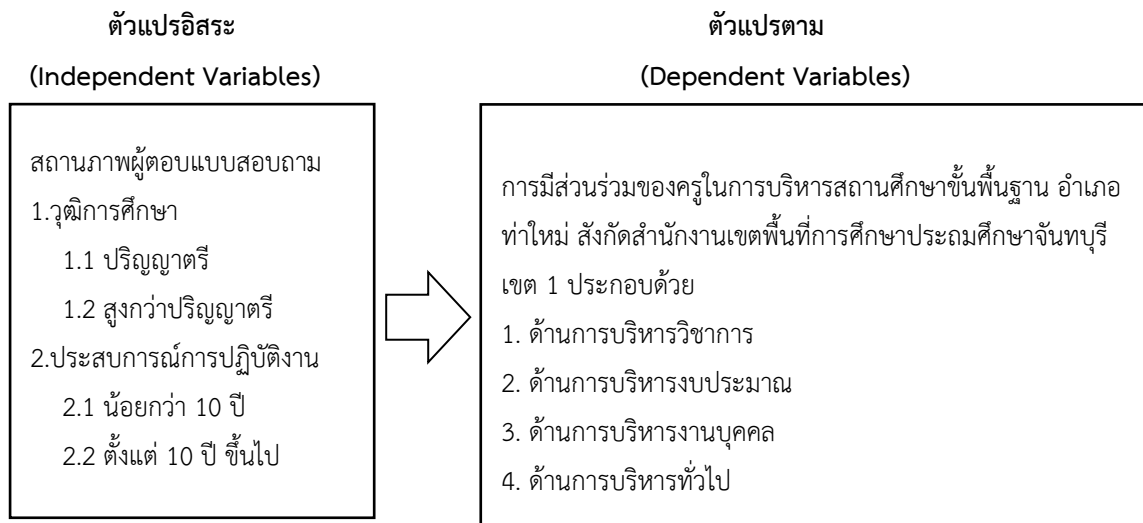
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติการทดสอบค่าทีแบบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด รองลงมา การมีส่วนร่วมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมการจัดทำผลการใช้เงินตามแผนการปฏิบัติการพร้อมทั้งรายงานผลการใช้เงิน อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด รองลงมา การมีส่วนร่วมการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมจัดให้มีกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่า การมีส่วนร่วมการรักษาวินัย ประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด รองลงมา การมีส่วนร่วมการยกย่องเชิด

ชูเกียรติ และการมีส่วนร่วมการเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการบรรจุแต่งตั้ง

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมการส่งเสริมกิจกรรมประเพณีของชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด รองลงมา การมีส่วนร่วมงานกิจการนักเรียน และการมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการทำทะเบียนนักเรียน

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานพบว่า

2.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบำเหน็จณรงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอบำเหน็จณรงค์ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน และมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาสอดคล้องกับ ไซยา หานุกาพ (2564) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานโดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิด คือ การที่องค์กรต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชามีการการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความยึดมั่นผูกพัน มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและมีการไว้วางใจกัน โดยทุกฝ่ายมีความสมัครใจ ผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรภาพ นาคณชม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจาก

มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ

1.1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา การมีส่วนร่วมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่าใหม่มีการบริหารวิชาการโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา การบริหารวิชาการ เป็นงานหลักเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 การบริหารวิชาการ เป็นงานหลักเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนสอนให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชชาพร ชัยบุญมา (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการจัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และ การมีส่วนร่วมการจัดทำผลการใช้เงินตามแผนการปฏิบัติการพร้อมทั้งรายงานผลการใช้เงิน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการจัดให้มีกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่าใหม่ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูอย่างเป็นระบบ การบริหารงบประมาณ เป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนกิจการต่างของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณและสินทรัพย์รวมถึงการจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการศึกษา และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยมีความพร้อมในการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานอิสระ คล่องตัว ถูกต้องตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีอย่างถูกต้องทุกประการภายใต้ความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการสอดคล้องกับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (2550) การบริหารงบประมาณ เป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนกิจการต่างของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณและสินทรัพย์รวมถึงการจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการศึกษา และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยมีความพร้อมในการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานอิสระ คล่องตัว ถูกต้องตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติ ประกาศ

หรือมติคณะรัฐมนตรีอย่างถูกต้องทุกประการภายใต้ความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ สามารถส่งเสริมการด้านการบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธี มนัสสินี (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการรักษาวินัย ประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมการยกย่องเชิดชูเกียรติ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการบรรจุแต่งตั้ง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าใหม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครู ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการดำเนินงานด้านบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานประจำ การรักษาวินัย และการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลให้ครูเกิดความตระหนักและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นให้บุคลากรมีบทบาทในการดำเนินงานและร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จขององค์กรการรักษาวินัยและจรรยาบรรณเป็นหน้าที่โดยตรงของครูทุกคน และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน ครูจึงมีความเข้าใจและสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักเน้นย้ำและ กำกับติดตามในด้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นหรือพิจารณาความเหมาะสมในการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร ส่งผลให้ครูเกิดขวัญกำลังใจ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในขอบเขตที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา นพสาย (2560) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้รู้และหมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด รองลงมา การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวินัยคุณธรรมจริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรตามความต้องการของโรงเรียน

1.4 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการส่งเสริมกิจกรรมประเพณีของชุมชน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมให้ชุมชนมาใช้บริการของสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมการทำทะเบียนนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่าใหม่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานทั่วไป โดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างทั่วถึงผ่านกระบวนการร่วมวางแผน ร่วมคิด และร่วมปฏิบัติในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ครอบคลุมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา การดำเนินงานด้านธุรการ การวางแผนการบริหารงาน การศึกษา การจัดระบบการบริหาร การพัฒนาองค์กร ตลอดจนการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นระบบตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้ครูเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน มีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง คูหาสันติกาญจน์ (2560) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่าใหม่มีแนวทางการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ครูทุกระดับการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเท่าเทียมกัน โดยมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทและโอกาสในการมีส่วนร่วมใกล้เคียงกันในการบริหารงานในสถานศึกษาทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ทำให้ลักษณะการปฏิบัติงานมีความคล้ายคลึงกันจนไม่เกิดความแตกต่างเชิงสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี ใจภักดี (2563) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ 2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอท่าใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่าใหม่ ประสบการณ์การทำงานถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันย่อมมีความรู้ ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ รวมถึงกระบวนการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากมักมีความคุ้นเคยกับโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา มีความเข้าใจในนโยบาย แนวปฏิบัติ และวัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างดี จึงสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทาง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ในขณะที่ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย อาจยังอยู่ในช่วงของการเรียนรู้ บทบาทหน้าที่ การปรับตัวเข้ากับระบบการบริหารงานของสถานศึกษา และการสร้างความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับที่แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า นอกจากนี้ ประสบการณ์การทำงานยังช่วยหล่อหลอมทักษะด้านการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในทุกด้าน ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูทุกช่วงประสบการณ์ โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ควรได้รับการสนับสนุน เปิดโอกาส และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน และการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและสร้างความเข้มแข็งให้กับการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน โดยสรุป ผลการวิจัยยืนยันว่าประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นการใช้ศักยภาพและประสบการณ์ของบุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของชไมพร เพียพิมพ์ (2560) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษา

ของกลุ่มเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันโดยครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี และ ระหว่าง 10-20 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการมีส่วนร่วมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
2. ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดให้มีกองทุนสวัสดิการภายในสถานศึกษา
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการบรรจุแต่งตั้ง
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมการทำทะเบียนนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้ง กลุ่มผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. ควรศึกษาส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ

บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กระทรวงศึกษาธิการ.. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560).

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชไมพร เพ็ญเพิ่ม. (2560). การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายที่ 32

สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร. (การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

ไชยา หานุกาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

- พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นุรโสภา หลังปุเต๊ะ. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรี มั่นสนธิ. (2560). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิชชาพร ชัยบุญมา. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). เทคนิควิธีและการนำไปสู่การปฏิบัติประจำปี พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมหวัง คูหาสันติกาญจน์. (2560). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุภาวดี ไฉภักดี. (2563). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 11(2),-34.
- สุพัตรา นพสาย. (2560). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรภพ นาคนชม. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Krejcie and Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 (30) : 607 - 610.
- Likert, R. (1961). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.
- McClland. D.C. (1961). *The Achievement Society*. New York : Prentice – Hall.
- Mondal, P. (2016). *Participation of Higher Secondary School Teachers in School Administration*. Global Journal of Human –Social Science: G Linguistics & Education.16(6)
- Mokoena. S. (2012). Effective participative management: Does it affect trust levels of stakeholders in schools. *Journal of Social Sciences*, 30(1), 43-53.
- Naderan, R. (2015). *The relationship between participative management and employees 'motivation*. International Journal of Basic Sciences & Applied Research, 4(4), 230-234.

- Sergio Belda-Miquel. (2016). Participation for transformative learning in development management. **Procedia-Social and Behavioral Sciences**, 228(2016), 237-242
- Taiwo, A.E. and Ogunlade, L.A. (2020). Teachers' Decisional Participation and Job Satisfaction in Secondary Schools in Ekiti State, Nigeria. **International Journal of Educational Administration and Policy Studies**, 12(1), 1-11.